

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Pástor Mihály*

Cím: *Újságírók*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Osztályozás

Tárgy *070. 12*

Hely

Idő *"1938"*

Személy

Bp

1938 IV. 6.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Közn. nyomt. XX. cs. 23. sz.

16 ÚJSÁGÍRÓK

Azt írják a lapok, hogy nagy sikere volt az újságírók báljának. El is hiszem, hogy sikere volt, mert szépek és elegánsak voltak a nők. S előkelő volt a publikum. Politikusok, művésznők és művészek járták a táncot. Excellenciás és méltóságos urak forogtak-keringtek a sokadalomban. Négy miniszter és két polgármester jött el feleségestől. De hát ez úgy van rendén, hogy ők is ott legyenek, mikor esztendőben egyszer az újságírók „húzzatják”. Bezzeg a hírlapírók sem maradnak el soha, mikor a miniszter uraknak és a polgármester uraknak tapsolnak. Igazi érdekességét azonban mégis csak az adta meg ennek a bálnak, hogy itt az újságírók szemtől-szembe kerültek olvasó-publikumukkal és együtt mulattak a — témáikkal. Mert azok, kik az élen járnak, a politika front-harcosai, a „nagyemberek”; a híres emberek, a potentátok, a miniszterek, a „társadalom támaszai” és egyéb kitünőségek, egyaránt újságcikk-témák az újságíró számára. Dícsérjük és gáncsoljuk őket, „ahogy éppen jön”. Felfedezzük őket, vagy megfélemlítjük róluk, ahogy éppen megérdemlik. Egyszóval foglalkozunk velük és aki egyszer megszokta, hogy az újságok foglalkozzanak vele: nehezen tud leszokni róla.

De nehéz abban hagyni az újságírást is. Aki egyszer hozzázagolt a nyomdafestékhez, sosem tudja többé elfelejteni. Jó néhány esztendővel ezelőtt a francia zsurnaliszták szövetségének közgyűlésén megjelent a köztársaság akkori elnöke, Mr. Doumergue is. Megjelent és mindjárt fel is szólalt:

— Sohasem fogom elfelejteni, hogy én is az újságíráson kezdtem, — mondta kedves mosollyal az elnök. — Törvényszéki tudósító voltam Bordeauxban és bizony mondom: ugyancsak igyekeznem kellett, hogy megálljam a helyemet. Azóta is gyakran jut eszembe, hogy jó újságírónak lenni sokkal nehezebb, mint köztársasági elnöknek.

Doumergue tehát nagyra taksálta az újságírást. Bizonyára igaza van, ámbar mi ebben a kérdésben érdekeltek vagyunk és nem szállunk vele vitába. Bezzeg Bismarck kancellár nem volt ilyen jó véleménnyel rólunk. Azt mondta, hogy az újságírók félbemaradt egzisztenciák. Ámbar Bismarck is elismerte, hogy az újságíróból minden lehet, ha idejében hagyja ott az — újságírást. Doumergue, úglátszik, szótfogadott Bismarcknak és idejében hagyta ott a törvényszéki riportázst. Ki tudja, mi lett volna

belőle, ha ott nem hagyja! De az első szerelmét sosem tagadta meg és ellágyult a hangja, mikor eszébe jutottak azok az idők, amikor még törvényszéki tudósító volt Bordeauxban...

Egyébként nem kell ahhoz köztársasági elnöknek lenni, — nálunk is megesik néha, különösen újságíró-banketteken, — hogy egyik-másik politikus arra hivatkozik pohárköszöntőjében, hogy szintén újságíró volt. Egy ilyen újságíró-lakomán, amelyen egy miniszter és néhány politikus is résztvett, az öreg Rákosi Jenő tréfás, zsörtölődő hangon meg is jegyezte, hogy nem járja, hogy a politikus urak mindig az orruk alá dörgölik, hogy ők is az újságírással kezdtek.

— Mért nem azzal dicsekszenek az urak, hogy valamikor futballisták voltak?!...

A toaszírozásban Rákosi Jenő után egy volt államtitkár következett, ki akkoriban a miniszterelnöki sajtóiroda vezetője volt. — Jenő bátyám nevetni fog! — így kezdte a sajtófőnök —, mert én csakugyan labdarugáson kezdtem, nem az újságíráson...

Ebből a sok mindenféleből pedig az a tanölség, hogy nem kell ahhoz föltétlenül az újságíráson kezdeni, hogy valaki politikai karriert csinálhasson. Ámbar bizonyos, hogy külföldön is, de nálunk is nagyon sokan kezdtek újságíráson, akikből aztán később előkelő politikusok lettek. A magyar újságírók között a legragyogóbb karriert

Székesfővárosi házinyomda 1927 — 1695

Kossuth Lajos futotta be, kinek nevét megtanulta az egész világ. De voltak mások is, akik kevesebb tehetséggel és sok szerencsével

verekedtek helyet maguknak a politikában, miután otthagyták a redakciót. Az újságírást nem rossz iskola azok számára, akik politikusok akarnak lenni. És az az érdekes, hogy amint a tapasztalat bizonyítja, nem is mindig a legjobb újságíróból lesznek a legjobb politikusok, ámbar a példák egész serege viszont azt mutatja, hogy akárhány arrivált politikus a szerkesztőségben sem volt utolsó legény.

Tulajdonképpen nem is igen lehet azon csodálkozni, ha egy-egy ilyen arrivált politikusnak fehér asztalnál, pezsgős pohárral kezében kissé megremeg a hangja, mikor a régi redakciós idők eszébe jutnak. Hiszen az újságírást évei egy-két percre elővarúzzolják a ragyogó ifjúságot, a tervezetéseket, az álmok nagyszerű idejét. Boldog korszak ez, a déláb-hajszolásnak gyönyörű ideje azok számára, akik az álmokat, a déláb-bokat egészben, vagy részben később realizálni tudták. Hogy a sikert, a karriert nemigen szokták ingyen adni és hogy az ifjúság boldog idejének rendszerint szegénység és küszködés a garnirungja: ez természetes. De küzdelem nélkül nem is esne jól az a hatalom, amit az ember egy életen át kivekedett magának. A beérkezettek mért ne emlékezzenek szívesen az újságírárra?! A magyar zsurnalisztika történetében csak egy esetet ismernek, amikor az arrivált újság-

író megtagadta, hogy újságíró volt. Ez a szerencsés ember nem is újságíráson kezdte, hanem gyorsíráson. Később aztán szerencsésen bekerült egy redakció kötelékébe. Nagyon gyöngye stílusa volt, úgyhogy jóformán mindenki örült, mikor ez a kolléga az újságírás vállán átlendült a politikába. Volt igazságügyminiszter, majd a királyi Kúria elnöke lett és mikor az Újságíró Egyesület pénzeszedője egy ízben megjelent nála a tagsági nyugtával: kiutasította a pénzeszedőt.

— Nekem ne hozzon tagsági nyugtát! Én nem fizetek! Én nem vagyok újságíró! — mondta a szigorú ember.

Volt aztán olyan idő is a magyar zsurnalisztikában, mikor arrivált és letört politikusok árasztották el az újságírást. Miniszterek, képviselők lepték el a szerkesztőségeket. Akadt közöttük egy-kettő, aki kitűnő publicistának bizonyult. Voltak olyanok, kik a redakcióban tanultak meg írni. Az egyikről egyik rosszmájú zsurnaliszta meg is jegyezte: „Egyszerű miniszterből küzdötte fel magát újságíróvá...” Egyébként pedig az újságírásban nem fontos az, hogy ki mi volt azelőtt? Nem kell ahhoz doktori diploma, hogy valaki jó újságíró lehessen; viszont még a miniszterből is lehet újságíró, ha tud írni. Sajnos, nem mindegyik tud írni. A redakcióban csak két kvalifikációt ismernek: jó újságírót és rossz újságírót. A jó újságíró tud írni, a rossz újságíró nem tud. Ez a különbség. A politikában is csak két klasszisa van az újságírásnak: jó újságíró és rossz újságíró. Jó újságíró az, aki dicsér. Rossz újságíró az, aki kritizál...

Az az elmés ember, ki legelőször mondta el, hogy „az újságírás a hetedik nagyhatalom”, bizonyára csak arra az újságírásra gondolt, amely — dicsér.

Hát csakugyan nagyhatalom vagyunk-e mi? És ha nagyhatalom vagyunk, csakugyan a hetedik vagyunk a nagyhatalmak között? Ki tudná ezt megmondani? Most, mikor a nagyhatalmak régi egyensúlya felborult, bizony nem ártana revízió alá venni a sajtó nagyhatalmi helyzetét sem.

Ha már itt tartunk, nem állhatom meg, hogy az újságírók nagyhatalmáról el ne mondjam néhai *Sipőcz Jenő* polgármesternek egyik kedves mondását. Arról van szó, hogy azok az újságírók, kik a napilapokban a főváros ügyeiről referálnak: néha-néha barátságos vacsorára szoktak összejönni. Egy ilyen vacsorára egy ízben meginvitálták *Sipőcz Jenő* polgármestert is, aki szívesen fogadta a meghívást. Láthatóan jól érezte magát a legkülönbözőbb pártállású újságírók között és mikor rákerült a pohárköszöntés sora, többi közt ezt mondta:

— Uraim, őszintén megvallom, hogy mikor a városházán kipattant a titok, hogy az

urak engem vacsorára hívtak: nagy lett a sugdosás, pletykázkodás s néhányan találgatni kezdtek, hogy mi van a meghívás mögött?! Pedig hát az egész igen egyszerű. Önök itt a hetedik nagyhatalomnak, a sajtónak a képviselői és én, mint egy milliós nagyváros polgármestere, szintén reprezentálok bizonyos hatalmat. Már most — ugyebár — mi, szuverének, néha megteszszük, hogy úri asztalunknál olykor-olykor vendégül látjuk egymást... Ennyi az egész...

Pásztor Mihály